

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор

з науково-методичної та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

2015 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.2.1 ВВМНП ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

напрям підготовки 6.020205 «Образотворче мистецтво»

Педагогічний інститут

Київ – 2015 рік

УДК
ББК

Основи наукових досліджень: роб. навч. прог. [для студентів напряму підготовки 6.020205 «Образотворче мистецтво»] / уклад. М. І. Піддячий, І.М. Новик. – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2015.

Розробник:

ПІДДЯЧИЙ Микола Іванович, доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки та психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка;

НОВИК Ірина Михайлівна, викладач кафедри педагогіки та психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма перезатверджена на засіданні кафедри педагогіки та психології

Протокол від 2 вересня 2015 року № 2

Завідувач кафедри педагогіки та психології

Іванюк Г.І.

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

Машовець М.А.

IV.Навчально-методична карта дисципліни „Основи наукових досліджень” (рік підготовки – 3, семестр – 5)
Разом: 108 год., лекції – 16 год., семінарські заняття – 12 год., модульний контроль – 4 год., самостійна робота - 40 год., семестровий контроль – 36 год.

Модулі	Змістовий модуль I					Зміст і завдання проведення наукових досліджень					Змістовий модуль II
Назва модуля	НАУКА І ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ										Екзамен
Кількість балів за модуль	87 балів										87 балів
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10+1 балі	
Поняття науки та її нормативне регулювання	Організація науково-дослідної роботи у вищому навчальному закладі	Наукова інформація: пошук, накопичення і обробка	Особливості реферування та анотування наукових текстів	Методи наукових досліджень	Особливості проведення психолого-педагогічного дослідження	Методика підготовки і оформлення курсових, бакалаврських та магістерських робіт	Методика підготовки і розвиток наукової творчості.	Відкриття і винаходи	Винайдництво і розвиток наукової творчості.	10+1 балі	
Лекції	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал
Самостійна робота	Характеристика теми наукових досліджень					Охорон метою дослідження					Табл. 6.1. 25 балів
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 25 б.					Модульна контрольна робота 2 25 б.					Екзамен
Підсумковий контроль	K = 174 : 60 = 2,9										

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		дenna форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань <i>0101 Педагогічна освіта</i>	За вибором вищого навчального закладу	
	Напрям підготовки <i>6.020205 «Образотворче мистецтво»</i>		
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): вчитель образотворчого мистецтва	Рік підготовки:	4-й
Змістових модулів – 2		3-й	4-й
Загальна кількість годин – 108 год.		Семestr	7-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4			Лекції
		16 год.	6 год.
		Семінарські	
		12 год.	2 год.
		Модульний контроль	
		4 год.	
		Самостійна робота	
		40 год.	100 год.
		Семестровий контроль	
		36 год.	
		Вид контролю: іспит	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни "Основи наукових досліджень" – підготовка студентів до самостійного виконання науково-дослідних робіт із фаху; формування професійної готовності до діяльності, що ґрунтуються на дослідницькій основі; реалізація наукової і практичної складової фахового зростання майбутніх учителів.

Завдання дисципліни:

- ознайомити студентів з необхідними засадами наукової діяльності в Україні;
- висвітлити теоретичні основи, питання методики, технології та організації науково-дослідницької діяльності;
- формувати теоретичне й практичне підґрунтя для ефективного, кваліфікованого проведення наукових досліджень студентами у процесі навчання у ВНЗ;
- формувати уявлення про методологію та методи наукових досліджень;
- розвивати вміння підготовки та написання статей, доповідей, курсових, бакалаврських робіт.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати**:

- методику пошуку, накопичення та обробки наукової інформації;
- методологію та методи теоретичних досліджень;
- методологію та класифікацію експериментальних досліджень;
- структуру та технологію педагогічного експерименту.

Після вивчення дисципліни та виконання та практичних занять студент повинен **уміти**:

- обирати проблему наукового дослідження;
- формулювати об'єкт, предмет, гіпотезу, мету і завдання дослідження;
- працювати з першоджерелами, застосовуючи теоретичні методи дослідження;
- користуватися сучасними джерелами наукової інформації;
- використовувати наукові методи досліджень;
- оформляти результати дослідження відповідно до вимог щодо підготовки і написання наукових робіт.

Курс дисципліни «Основи наукових досліджень» є узагальнюючим. Вивчення його збігається з початком роботи студентів над виконанням курсових, бакалаврських робіт за обраним ними фахом і періодом активної участі молодих спеціалістів у науково-дослідній роботі. Зміст курсу побудовано на **міждисциплінарних зв'язках** з психолого-педагогічних дисциплін: «Психологія загальна», «Вікова психологія», «Педагогіка загальна», «Історія педагогіки».

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. НАУКА І ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Тема 1. Поняття науки та її нормативне регулювання

Поняття науки та її функцій. Наукова діяльність та глобалізація науки. Структура і класифікація науки. Законодавчо-нормативне регулювання науки в Україні. Пріоритетні напрями розвитку науки в Україні. Науково-дослідна робота студентів

Основні етапи реформування освіти. Реформування освіти і науки на сучасному етапі розвитку України.

Тема 2. Організація науково-дослідної роботи у вищому навчальному закладі

Історичні передумови виникнення науки. Історичні етапи розвитку науки. Наука на різних стадіях розвитку суспільства. Основні етапи розвитку науки. Наука як соціальний інститут. Наукознавство. Сучасні наукові пріоритети України. Організація вузівської науки. Види і форми науково-дослідної роботи у ВНЗ. Система управління науково-дослідною роботою. Суб'єкти наукової роботи і діяльності у вищому навчальному закладі

Тема 3. Наукова інформація: пошук, накопичення і обробка

Загальні відомості про інформацію. Роль інформації у науковій діяльності. Друковані носії інформації. Носії і засоби поширення інформації на основі комп'ютерної техніки. Типологія наукової інформації та основні види видань. Поняття про документи як засоби фіксації наукової інформації. Нормативно-технічні документи.

Призначення та види бібліотек. Бібліотечні фонди: основний і довідковий. Бібліотечні каталоги та картотеки. Види каталогів; алфавітний, систематичний і предметний, їх особливості та призначення.

Тема 4. Особливості реферування та аnotування наукових текстів

Реферат. Вимоги до реферату. Правила реферування наукових публікацій. Реферативний огляд. Аnotatedний реферат. Рекомендації щодо укладання рефератів.

МОДУЛЬ 2. ЗМІСТ І ЗАВДАННЯ ПРОВЕДЕННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Тема 5. Методи наукових досліджень

Методологія науки. Методологія теоретичних досліджень. Методологія експериментальних досліджень. Формульовання теми, мети і задач наукового дослідження. Об'єкт та предмет наукового дослідження, їх класифікація.

Тема 6. Особливості проведення психолого-педагогічного дослідження

Підготовка та проведення психолого-педагогічного дослідження. Рівні досліджень. Логіка проведення психолого-педагогічного дослідження. Етапи психолого-педагогічного дослідження. Алгоритм психолого-педагогічного дослідження. Професійно-етичні аспекти наукових досліджень.

Тема 7. Методика підготовки і оформлення курсових, бакалаврських та магістерських робіт

Мета і значення курсової роботи. Вимоги до змісту курсових робіт. Схема викладу, обсяг і оформлення курсової роботи. Порядок виконання курсової роботи. Робота з літературою. Написання курсової роботи. Захист курсової роботи. Мета і значення бакалаврських робіт. Вимоги до змісту. Підготовка до захисту. Структура магістерської роботи. Правила оформлення. Підготовка до захисту.

Тема 8. Винахідництво і розвиток наукової творчості. Відкриття і винаходи

Розвиток наукової творчості. Винахідництво. Відкриття та винаходи. Наукові ступені, вчені звання. Аспірантура, докторантурата.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							Заочна форма					
	усього	у тому числі						усього	у тому числі				
		л	с	п	інд	с.р.	МКР		л	с	п	інд	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Модуль 1													
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. НАУКА І ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ													
Тема 1. Поняття науки та її нормативне регулювання	8	2	2			4		10	2				14
Тема 2. Організація науково-дослідної роботи у вищому навчальному закладі	8	2				6		8					12
Тема 3. Наукова інформація: пошук, накопичення і обробка	10	2	2			6		10	2				12
Тема 4. Особливості реферування та аnotування наукових текстів	8	2	2			4		8					12
Модульний контроль	2						2						
Разом за змістовим модулем 1	36	8	6			20	2	36	4				50
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ЗМІСТ І ЗАВДАННЯ ПРОВЕДЕННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ													
Тема 5. Методи наукових досліджень	10	2	2			6		10	2				12
Тема 6. Особливості проведення психолого-педагогічного дослідження	8	2				6		8					14
Тема 7. Методика підготовки і оформлення курсових, бакалаврських та магістерських робіт	8	2	2			4		10		2			12
Тема 8. Винахідництво і розвиток наукової творчості. Відкриття і винаходи	8	2	2			4		8					12
Модульний контроль	2						2						
Разом за змістовим модулем 2	36	8	6			20	2	36	2	2			50
Усього годин	72	16	12			40	4	72	6	2			100
Модуль 2													
МКР	4							-					
Іспит	36					36		36					
Усього годин	108	16	12			76	4	108	6	2			100

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Наука – продуктивна сила суспільства	2
2	Інформаційне забезпечення наукових досліджень	2
3	Реферування тексту. Реферативний огляд. Анотований реферат	2
4	Основи методології наукового дослідження	2
5	Курсова, бакалаврська, роботи: написання, оформлення, захист	2
6	Оформлення та форми впровадження результатів наукового дослідження	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість балів
1	Тема 1. Поняття науки та її нормативне регулювання 1. Схематично зобразити етапи розвитку науки. 2. Охарактеризувати законодавчо-нормативне регулювання науки в Україні та занести основні положення до таблиці.	4	5
2	Тема 2. Організація науково-дослідної роботи у вищому навчальному закладі 1. Схематично зобразити види і форми науково-дослідної роботи у ВНЗ.	6	5
3	Тема 3. Наукова інформація: пошук, накопичення і обробка 1. Ознайомитись з вимогами ВАК щодо оформлення списку літератури. http://journ.univ.kiev.ua/docs/Prikladi%20oforml%5B1%5D.pdf 2. Скласти список першоджерел (монографії, статті у періодичних виданнях, статті у наукових збірниках) до обраної студентом проблеми дослідження згідно з вимогами до їх оформлення.	6	5
4	Тема 4. Особливості реферування та анотування наукових текстів Зробити 2 анотації на фахові видання зі спеціальності (за вибором студента).	4	10
5	Тема 5. Методи наукових досліджень 1. Схематично зобразити теоретичні та емпіричні методи дослідження.	6	5
6	Тема 6. Особливості проведення психолого-педагогічного дослідження 1. Дібрати кілька зразків анкет з психолого-педагогічної проблематики та зробити письмовий аналіз однієї з них на предмет відповідності вимогам до розробки анкети.	6	5
7	Тема 7. Методика підготовки і оформлення курсових, бакалаврських та магістерських робіт 1. Сформулювати об'єкт, предмет до теми курсової роботи. 2. Скласти таблицю вимог до студентських наукових робіт.	4	5
8	Тема 8. Винахідництво і розвиток наукової творчості. Відкриття і винаходи 1. Створити ескіз образу «Науковець майбутнього».	4	10
Разом		40	50

7. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

• *Словесні*: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція), семінари, пояснення, розповідь, бесіда, дискусія.

• *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація за допомогою мультимедійної дошки.

• *Практичні*: вправ, моделювання ситуацій, вирішення проблемних завдань.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) *Методи стимулювання інтересу до навчання*: навчальні дискусії; пізнавальні ігри; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

98. Методи контролю

Тестовий контроль, модульні контрольні роботи, графічні роботи, ІНДЗ, самооцінка і самоаналіз.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота									Макс. балів	Сума
Форми роботи	Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2					
Лекції	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	8	60+ 40 іспит
	1	1	1	1	1	1	1	1		
Семінарські заняття	10+1		10+1	10+1	10+1		10+1	10+1	66	
Самостійна робота	5	5	5	10	5	5	5	10	50	
MKR	25				25				50	
ВСЬОГО – 174 б. РК-2,9									174	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка ECTS	Значення оцінки	Оцінка за шкалою університету	За національною шкалою
A	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками	90 – 100 балів	відмінно
B	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок	82 – 89 балів	добре
C	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок	75 – 81 балів	
D	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	69 – 74 балів	задовільно

E	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)	60 – 68 балів	
FX	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	35 – 59 балів	незадовільно
F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни	1 – 34 балів	

10. Методичне забезпечення

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ мультимедійні презентації;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів.

11. Література

Основна література

1. Гончаренко С.У. Педагогічні дослідження: методологічні поради молодим науковцям/ С.У.Гончаренко. – Київ-Вінниця:ДОВ "Вінниця", 2008.-278 с.
2. Колесников О.В. Основи наукових досліджень / О.В.Колесников. – К.: Центр учебової літератури, 2011. – 144 с. – Режим доступу: http://www.bookbrains.com/book_206.html
3. Лузан П.Г. Основи науково-педагогічних досліджень / П.Г.Лузан, І.В.Сопівник, С.В.Виговська. – К., 2012. – 219 с. – Режим доступу: http://elibrary.nubip.edu.ua/4710/1/S.VYGOVSJKA_POSIBNYK.pdf
4. Мартиненко С.М. Організація науково-дослідницької роботи студентів з педагогічних дисциплін : навч.метод. посіб. / С.М. Мартиненко, А.М.Москаленко. – Кам'янецьПодільський, 2007. – 56 с.
5. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень. [Навч. пос.] / В.І.Романчиков. – К.: Ф.«ВІПОЛ», 1997, – 242 с.

Додаткова література

1. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень / Г.С. Цехмістрова. - К.: Видавничий Дім «Слово», 2004. – 240 с.
2. Демківський А. В. Основи методології наукових досліджень [Текст] : навч. посіб. / Демківський А. В., Безус П. І. – К. : Акад. муніцип. упр., 2012. – 276 с.*
3. Кириленко О. П. Основи наукових досліджень у схемах і таблицях : навч. посіб. / [О.П.Кириленко, В. В. Письменний] ; Терноп. нац. екон. ун-т. – Т. : ТНЕУ, 2013. – 227 с.*
4. Корягін М. В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / М. В. Корягін, М. Ю. Чік.– К. : Алерта, 2014. – 620 с.*
5. Лузан П. Г. Основи науково-педагогічних досліджень : [навч. посіб.] / Лузан П. Г., Сопівник І. В., Виговська С. В. ; Каб. Міністрів України, Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. - [2-ге вид., допов.]. – К. : [НАККоМ], 2010. – 270 с.*
6. Пихтіна Н. П. Основи наукових досліджень в опорних схемах : навч.-метод. посіб. / Н.П.Пихтіна, С. О. Нестерець ; Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – 2-ге вид. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2012. – 71 с.*
7. Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень. – Режим доступу:http://ukrlibrary.at.ua/load/osnovi_naukovikh_doslidzhen/osnovi_naukovikh_doslidzhen/a_s_filipenko_osnovi_naukovikh_doslidzhen/26-1-0-1#

* книга знаходитьться у фонді Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського